

Bloeien waar je geplant bent

Gedachten voor een week van gebed

15 – 21 januari 2018

Preek zondag 14 januari 2018

De komende week zetten we apart als een week van gebed. Je kunt je afvragen waarom we dat zouden doen. Wat is de zin en de onzin van bidden?

Ik moet nog wel eens denken aan die ontmoeting met een aantal predikanten. We hadden een bijeenkomst waarin we spraken over gebed. We dachten: als er toch één onderwerp is dat we als evangelische christenen en traditionele kereken gemeenschappelijk hebben dan is het toch gebed. We bidden immers allemaal.

Op een bepaald moment vertelde een van de predikanten een verhaal. Hij had gehoord over een onderzoek waarbij een groep zieke mensen in een ziekenhuis werd verdeeld in twee gelijke groepen. Voor de ene groep werd gebeden, voor de andere groep niet. Dit alles zonder dat de patienten dit wisten. Het bleek dat de patienten waarvoor gebeden werd in dit onderzoek beter genazen dan degenen voor wie niet gebeden werd. Mooi toch? Maar de predikant ging verder: "Maar dat wil natuurlijk niet zeggen dat we dan maar voor iedereen die ziek is moeten gaan bidden!" Ik was verward. Hoezo niet dan? Zijn antwoord is mij bijgebleven tot de dag van vandaag: "Als je dat geloofd, dan geloof je dat wij God op andere gedachten kunnen brengen. Dat is hoogmoed, dat is ondenkbaar. God is immers de GANS ONVERANDERLIJKE."

Ik heb daar heel vaak aan terug moeten denken. Ik kan daar ook veel over zeggen, maar voor vandaag wil ik vooral dit zeggen. Deze predikant dacht blijkbaar, net zoals zovelen van ons, dat gebed bedoeld is om God te beïnvloeden, om Hem te veranderen. Alsof God in de hemel onbewogen toekijkt, alsof Zijn handen gebonden zijn als er niet iemand is die gaat bidden.

Maar ik ben tot de conclusie gekomen dat het bij bidden er niet omgaat dat God verandert. HET GAAT EROM DAT IK VERANDER.

Wanneer dan Mijn volk, het volk dat Mij toebehoort, het hoofd buigt, al biddend mijn Aanwezigheid zoekt en terugkeer van zijn dwaalwegen, dan zal Ik het aanhoren vanuit de hemel, zijn zonden vergeven en het land genezen [van alle pijn] (2 Kron.7.14)

Bidden - Vasten – Sabbat - Bijbellezen

In de bijbel worden een aantal dingen genoemd die kennelijk heel gewoon zijn in het leven van een gelovige, een volgeling van Christus. Ik zal er drie noemen en daar kort iets over zeggen: Bidden, Vasten en de het houden van de Sabbat.

Bij elk van die drie onderwerpen is mijn uitgangspunt vandaag dat het niet gaat om iets waar God iets aan heeft, het gaat om zaken waar WIJ beter van worden.

Sabbat

Dat is een lastig onderwerp. Door de eeuwen heen hebben religieuze leiders hier een karikatuur van gemaakt, een juk waaronder mensen gevangen zaten. Allemaal regels over wat je allemaal wel en niet mag op zondag. De zondagsrust als een religieus juk. Maar de essentie van de sabbat was helemaal niet dat je op die dag niet mocht werken. Het was een dag waarop je ook niet HOEFDE te werken!

En de bedoeling van die dag was geweldig: een dag om tot rust te komen en te genieten van alle dingen van het leven. Een dag om zo tot rust te komen dat je ook God weer kon ontmoeten, dat je zijn zachte fluisterstem kunt horen. Een dag voor God en een dag voor het gezin. Een dag van ONTMOETING. ONT-MOET-ING even is er niets dat MOET.

Bidden

Waar gaat het hier nu ten diepste om? Als kind werden we regelmatig meegenomen naar de kerk, zelfs vanuit school. Dan moesten we biechten. Eerst diep nadenken wat we voor erge dingen hadden gedaan. En dan kregen we natuurlijk vergeving, maar eerst moesten we dan wel een aantal Onze-Vaders en Wees-Gegroetjes bidden. Bidden als een straf. Ook thuis moesten we elke dag op onze knieën en dan samen bidden. En maar hopen dat je geen draai om je oren kreeg.

Maar wat als God het heel anders bedoeld heeft? Stel je eens voor: we hebben elke dag vrije toegang tot de troon van de allerhoogste God. Hij die alle dingen weet. En Hij kan ons raad geven en kracht geven. Een helper, eenbemoediger, een raadgever, een mentor, een grote broer waar je bij mag komen voor hulp.

Bijbellezen

Nog zo'n onderwerp waar we moeilijk weg mee weten. De hele dag lopen we met ons mobieltje. Op zoek naar bevestiging, bemoediging, wijze woorden, enzovoorts. Ik heb goed nieuws voor je: je vindt dat allemaal in de BIJBEL!

Voedsel voor je ziel, elke dag weer opnieuw. Moeilijk?

Lees dan elke dag eens gewoon de tekst van de dag in de bijbelapp.

Vasten

Nog zo'n moeilijk onderwerp. Ik hoor het mensen al zeggen: dat kan ik niet hoor! Als ik een dag niet eet, dan val ik flauw. Voor de meeste van ons valt dat wel mee denk ik, maar daar gaat het ook niet om. Als je vasten ziet als een opdracht die God ons geeft om ons te kwellen dan lukt het je ook niet.

De kern van vasten is niet dat je in een soort hongerstaking gaat. De kern van vasten is dat je je natuurlijke verlangens en lusten opzij zet om ruimte te maken voor het geestelijke.

Weet u: als mens zijn we geschapen naar het beeld van God. En God is Geest zegt de bijbel (Joh.4:24). Dus zijn wij ook in de eerste plaats geestelijke wezens. En toch is dit een kant die we helemaal verwaarlozen. We maken ons druk over allerlei zaken die voorbijgaan, maar we verwaarlozen ons geestelijk leven. En juist daarin ligt zoveel rijkdom.

Vasten

A. De bijbel over vasten

Adam en Jezus

Zoals de ongehoorzaamheid van Adam en Eva door het eten van de verboden vrucht er de oorzaak van was dat de mens in zonde viel, zo maakte het vasten van Jezus gedurende 40 dagen en nachten in de woestijn het herstel van de mens weer mogelijk. Alleen al in dit voorbeeld zien we twee belangrijke punten:

1. Gebrek aan beheersing van onze lusten en verlangens kan een rampzalig gevolg hebben voor ons eigen leven en het Koninkrijk van God.
2. Vasten is een sleutel om dingen te bereiken die anders onmogelijk zouden zijn geweest.

Gebrek aan beheersing

Voordat we verder gaan over het vasten eerst eens enkele bijbelse voorbeelden van mensen die door gebrek aan beheersing van de verleidingen van het vlees in de problemen komen.

Esau verkoopt zijn eerstgeboorterecht.

In Gen.25:29-34 lezen we hoe Esau moe van het veld komt. Hij vraagt Jakob om wat te eten. Maar Jakob zegt hem: geef mij eerst uw eerstgeboorterecht. Dat was niet zomaar wat: het ging niet alleen om de erfgenaam van de natuurlijke bezittingen, maar ook de geestelijke. Het ging erom op wie de belofte van God aan hun vader zou overgaan. Wie van hen zou de voorvader worden van Gods volk? Het was Esau niets waard, hij had liever een bord snert (of zo iets).

Israël in de woestijn

Telkens weer ging dit volk klagen en kwamen ze in opstand tegen over Mozes en God. Ondanks het feit dat God elke dag voor ze zorgde en ze zichtbaar leidde in de wolkkolom en de vuurkolom. Ondanks het feit dat ze de heerlijkheid van God konden zien neerdalen op de tabernakel. Ondanks het feit dat God ze elke dag manna te eten gaf. En waarom? Ze verlangden naar de vleespotten van Egypte. Er waren momenten dat ze meer waarde hechtten aan die vleespotten dan aan de heerlijkheid Gods volk te zijn.

Zij werden met lust bevangen in de woestijn en verzochten God in de wildernis. Hij gaf hun wat zij begeerden, maar henzelf deed Hij wegteren. (Psalm 106:14-15)

De tijd van Noach

Al hoewel er op zich niets kwaads schuilt in eten en drinken, moeten deze dingen geen doel op zich worden. Dat was nu precies wat de mensen deden die voor de zondvloed leefden.

Want zoals het was in de dagen van Noach, zo zal de komst van de Zoon des mensen zijn. Want zoals zij in die dagen vóór de zondvloed waren, etende en drinkende, huwende en ten huwelijk gevende, tot op de dag, waarop Noach in de ark ging, en zij niets bemerkten, eer de zondvloed kwam en hen allen wegnam, zo zal ook de komst van de Zoon des mensen zijn. (Matt.24:37-39)

Positieve voorbeelden

Gelukkig zijn er ook vele goede voorbeelden van vasten. We noemen er enkele.

De overwinning van Josafat

Josafat was de koning van Juda. Anders dan veel van de andere koningen was Josafat een goede koning. In 2 Kron.17:3 lezen we dat de Here met Josafat was, want hij wandelde in de wegen van zijn vader David, hij zocht niet de Baäls, maar de God van zijn vader. In hoofdstuk 20 hoort Josafat plotseling dat er sterk verbond van volkeren tegen hem ten strijde trekt. Josafat realiseert zich dat hij tegen deze overmacht niets kan beginnen. Vanuit een hopeloze situatie neemt Josafat het enige juiste besluit: hij keert zich tot God.

2 Kron.20:3-4

Toen werd Josafat bevreesd en besloot de Here te raadplegen; hij riep voor geheel Juda een vasten uit, en Juda kwam bijeen om hulp te zoeken bij de Heer; ja, men kwam uit al de steden van Juda om de Here te zoeken.

Josafat vastte niet alleen zelf, maar hij riep het hele volk op om met hem te vasten. In vers 6-12 bidt Josafat tot God. Dan komt de Geest op de leviet Jachaziël. Onder de zalving van de Geest profeteert hij dat God zelf voor hen zal strijden! Josafat doet precies wat God hem opdraagt. Hij laat het hele volk aantreden en geeft enkele mannen de opdracht de Here te loven. Op het moment dat hun lofprijs losbarst, worden de vijandelijke legers vanuit hinderlagen door andere legers overvallen. Als Josafat en de zijne aankomen op de plaats van het slagveld liggen er alleen nog lijken. Ze zijn juist op tijd om de buit mee naar huis te nemen.

Elia op de Horeb

De profeet Elia is een van de grootste mannen uit het Oude Testament. Overbekend is natuurlijk zijn geweldig optreden op de berg Karmel (1 Kon.18), waar hij het in zijn eentje opneemt tegen de profeten van de Baäl. Als dan het volk duidelijk heeft gezien dat de Here God is, bidt Elia voor regen na een droogte van drie jaar. Een spectaculair voorbeeld van verhoord gebed!

Toch is dit dezelfde Elia die daarna uit vrees voor Izebel op de vlucht slaat en God bidt dat Hij hem zal laten sterven. Maar God had een ander plan. In 1 Kon.19:6-8 lezen we hoe Elia door een engel wordt gevoed en op de kracht van die spijze 40 dagen en nachten doorbracht op reis naar de berg Horeb. Hier ontmoet hij God en vanaf die periode is Elia een ander mens. Hij is niet meer bang voor Izebel en treedt krachtiger op tegen de zonde en afgoderij dan ooit tevoren.

Ninevé gered

Ook zo'n bekend verhaal. God zegt tegen Jona: Ik ga Ninevé verwoesten. We weten dat Jona in eerste instantie op de vlucht gaat, maar uiteindelijk toch doet wat God heeft gezegd. De koning van Ninevé dacht niet: het zal zo'n vaart niet lopen. Hij vreesde God. We lezen:

Jona 3:5,10

En de mannen van Ninevé geloofden God en riepen een vasten uit en bekleedden zich, van groot tot klein, met rouwgewaden.

Toen God zag wat zij deden, hoe zij zich bekeerden van hun boze weg, berouwde het God over het kwaad dat Hij gedreigd had hun te zullen aandoen, en Hij deed het niet.

Esther redt haar volk

Ook hier een verhaal over naderend onheil. Voor het hele verhaal moet u het boek Esther zelf maar lezen, maar waar het hier op neer komt lezen we in Esther 4:16. Er wordt een vasten uitgeroepen om te voorkomen dat Haman zijn gang kan gaan en het volk der joden kan vernietigen. Het einde van het verhaal is, dat Haman zelf degene is die aan zijn einde komt. Dit alles omdat het hele volk drie dagen en nachten vastte.

Vasten in het nieuwe Testament

De tijd is te kort om alle voorbeelden uit de bijbel even uitvoerig te behandelen. Ik wil wel nog enkele plaatsen noemen waar ook in het NT wordt gesproken over vasten en het resultaat. Anders denkt u misschien dat het alleen voor het OT was.

Lucas 2:37 Anna de profetes diende God onafgebroken in de tempel, met bidden en vasten. Zo mocht ook zij Jezus ontmoeten.

Lucas 4:1 En Jezus nu, vol van de Heilige Geest, keerde terug van de Jordaan en werd door de Geest geleid in de woestijn. Jezus heeft hier zoals bekend 40 dagen en nachten gevast.

Hand.9:9 Paulus vast 3 dagen en nachten na zijn ontmoeting met Jezus op de weg van Damascus.

Hand.13:2 Door gebed en vasten kan God de gemeente duidelijk maken dat Paulus en Barnabas moeten worden afgezonderd voor het werk onder de heidenen.

Luc.5:33-35 Jezus zegt dat na zijn opname zijn discipelen zullen vasten.

Matt.17:20-21 Hier spreekt Jezus erover dat er machten zijn die niet uitgaan dan door bidden en vasten.

B. Verschillende vormen van vasten

1. Bovennatuurlijk vasten

In Exodus 34:27-28 lezen we over Mozes die op de berg was bij God en 40 dagen at noch dronk. Dit is heel ongebruikelijk. Normaal kan een mens maar erg kort zonder water. Vasten is niet een fanatiekelingen stunt. Het is niet de bedoeling dat ons lichaam hier schade van lijdt. Zonder bovennatuurlijk handelen van God is dit dus niet mogelijk. Zelfs over het vasten van Jezus is onbekend of Hij wel of niet dronk.

2. Het totale vasten; wel drinken, niet eten

Dit is de normale manier van vasten.

3. Geen smakelijke spijze

Dit lezen we onder andere in Daniël. Toch is dit niet de normale vorm van vasten.

4. Gedeeltelijk vasten

Bij deze vorm van vasten gebruikt men bijvoorbeeld vruchtensappen. Zo krijgt het lichaam toch de nodige mineralen en vitaminen, terwijl er weinig calorieën in die sappen zitten en het lichaam toch de feitelijke toestand van vasten bereikt.

C. VERKEERDE VORMEN VAN VASTEN

- vasten om af te vallen
- vasten als religie
- vasten uit fanatisme

Vasten is een verootmoediging voor God.

Vasten heeft te maken met geloof, niet met hongerstaking.

Vasten verdiept ons gebedsleven, mits goed uitgevoerd.

D. PRAKTISCH

De eerste dagen: ontwenning. Honger pas na enkele weken. Houdt rekening met ontwenningverschijnselen. Hoofdpijn e.d. Het lichaam krijgt de tijd om afvalstoffen op te ruimen. Je maag reageert uit gewoonte. Een paar glazen water neemt het hongergevoel weg.

Mensen met een dieet: overleg met je arts/diëtiste.

Voor de beginners: begin met de avondmaaltijd over te slaan. Dan vast je al van ca 12.00 uur tot de volgende morgen ca 7.00 uur, dat is dus 19 uur. Neem daarna de middagmaaltijd erbij: 24 uur, enzovoorts.